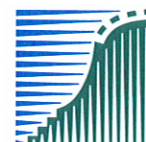

V.O.F. Lovenen
A.J. Kleinjan
Postbus 170
7730 AD OMMEN

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk FF/75C/2009/0032.	datum 1 mei 2009
onderwerp		toek.mw doorkiesnummer	bijlagen
onthefing Flora- en faunawet artikel 75, lid 5 en lid 6, onderdeel c		0800-22 333 22	1

Geachte heer Kleinjan,

Naar aanleiding van uw verzoek van 28 januari 2009 en de aanvullingen hierop van 25 februari 2009 (telefonisch), 6 maart 2009 (e-mail) en 25 maart 2009 (e-mail), geregistreerd onder aanvraagnummer FF/75C/2009/0032, om een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te krijgen, deel ik u het volgende mee.

Hierbij ontvangt u de ontheffing die u heeft aangevraagd, van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het beschadigen, vernielen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'Arnhemse Straat te Leuvenheim' in de gemeente Brummen. Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de gewone dwergvleermuis, voor de periode 15 juni 2009 tot en met 14 juni 2014.

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De gewone dwergvleermuis is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder a, van de Flora- en faunawet, en is tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd.

Verbodsbepalingen

Op grond van artikel 11 van de Flora- en faunawet is het verboden om nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse diersoorten te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit
Dienst Regelingen
Laan van NOI 131
Postadres: Postbus 19530
2500 CM Den Haag
Telefoon: 0800 - 22 333 22
Fax: (070) - 37 86 139
Web: www.minlnv.nl/loket

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
1 mei 2009	FF/75C/2009/0032	2

Tot vaste rust- en verblijfplaatsen als bedoeld in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Belangrijke migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld nesten, holen, burchten) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder.

Ontheffing

Op grond van artikel 75, lid 6, aanhef en onder c, wordt in het geval van soorten die zijn opgenomen op bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn ontheffing slechts verleend wanneer er, naast de voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, geen andere bevredigende oplossing bestaat en met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen. In artikel 2, lid 3, onder e, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten¹ worden ten aanzien van soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn als andere belangen als bedoeld in artikel 75, lid 5², onder c, van de Flora- en faunawet, onder andere aangewezen dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten. U heeft ook ontheffing aangevraagd met het oog op belang j, "uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling". Gelet op een recente uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State³ kan dit belang ten aanzien van soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn niet langer als ontheffingsgrond worden gebruikt. Daarom is uw aanvraag beoordeeld op grond van het belang dwingende redenen van groot openbaar belang.

Instandhouding van de gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Binnen het plangebied zijn geen vaste rust- of verblijfplaatsen van de soort aangetroffen, maar aan de westzijde van het plangebied ligt wel een belangrijke vliegroute van de gewone dwergvleermuis in de vorm van een doorgaande groene strook. Bij de kapwerkzaamheden ten behoeve van de nieuwbouw verdwijnt circa 100 meter van de vliegroute. Door het wegvallen van de vliegroute tussen het foerageergebied en een verblijfplaats wordt de functionaliteit van een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetast. Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken, stelt u de volgende maatregelen voor:

- De bomen worden gekapt in het winterslaapseizoen van de vleermuizen (half november tot half maart).
- Bij de inrichting van het gebied wordt op dezelfde plek een boomsingel geplaatst. De afstand tussen de boomkruinen mag bij de nieuwe te planten bomensingel niet meer bedragen dan 15 meter.

¹ Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (Stb. 2000, 525), laatstelijk gewijzigd bij Stb.2007, 253

² Omdat dit Besluit nog niet is aangepast aan de wijziging van de Flora- en faunawet van 7 april 2006 wordt hier nog over andere belangen als bedoeld in artikel 75, lid 5, onderdeel c geschreven, terwijl hiermee lid 6 wordt bedoeld.

³ ABRvS, 21 januari 2009, LJN BH0446

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
1 mei 2009	FF/75C/2009/0032	3

Er wordt voor het aanleggen van de singel gekozen voor leibomen of voor een aantal grote bomen uit de originele groenstrook. Deze worden dan herplant. De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Ter aanscherping zijn in de ontheffing echter aanvullende voorwaarden opgenomen. De gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de bovengenoemde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorwaarden.

Andere bevredigende oplossing en belang van de ingreep

Het woningbeleid van de provincie Gelderland is uitgewerkt in het Kwalitatief Woonprogramma uit 2005. In dit document is de bouw van 1818 woningen opgenomen in de periode tot en met 2014. In de gemeentelijke 'Ruimtelijke Ontwikkelingsvisie Licht op groen!' uit 2006 zijn richtlijnen geformuleerd voor de ruimtelijk-functionele ontwikkeling van de kleine kernen in de gemeente Brummen. Hiermee zijn nut en noodzaak van het project voldoende aangetoond. Van belang voor de gemeente zijn onder meer een uitbreiding van het aantal starterswoningen in het sociale segment, de herontwikkeling van locaties en de benutting van inbreidingslocaties. Met inbreiding wordt uitbreiding buiten de bebouwde kom voorkomen. Hiermee wordt de ruimtelijk-functionele structuur van onder meer de dorpskern Leuvenheim versterkt. Omvang en inrichting van onderhavig plan zijn afgestemd op deze locatie. Het plan draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit en groene inrichting van de omgeving; een aantrekkelijke poort en knooppunt naar de kern Leuvenheim. Het project is daarmee locatiegebonden. Inrichting en werkwijze zijn zodanig voorgesteld dat verstoring van de aanwezige dier- en plantensoorten zo veel mogelijk wordt voorkomen. Hiermee is het voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Zorgplicht

Voor de soort waarvoor ik u ontheffing verleen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorwaarden. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voorts wijs ik u erop dat verblijfplaatsen van standvogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zoals hollen van spechten, jaarrond zijn beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
1 mei 2009	FF/75C/2009/0032	4

Conclusie

Gelet op het voorgaande verleen ik u ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Aan deze ontheffing zijn voorwaarden verbonden. De ontheffing en de voorwaarden treft u hierbij aan.

Bezwaar

Het kan zijn dat u het met deze beslissing niet eens bent. U kunt dan (net als andere belanghebbenden) binnen zes weken na de verzenddatum van deze brief, bezwaar maken. U doet dit door een brief te sturen aan Dienst Regelingen, afdeling Recht en Rechtsbescherming, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag. Uw bezwaarschrift moet ten minste bevatten:

- uw naam en adres
- de vermelding: 'ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet' en het aanvraagnummer
- een afschrift van deze brief
- de redenen van uw bezwaar
- de datum van uw bezwaarschrift
- uw handtekening

De teammanager Recht en Rechtsbescherming van Dienst Regelingen zal namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op het bezwaarschrift beslissen.

Als u iemand machtigt namens u bezwaar te maken, vergeet u dan niet een door u ondertekende machtigingsverklaring mee te sturen.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT,
voor deze,
de teammanager uitvoering Dienst Regelingen,

B. Kluivingh - Deetman

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Naar aanleiding van het verzoek van de heer A.J. Kleinjan
namens V.O.F. Lovenen, op 28 januari 2009
en de aanvullingen hierop van 25 februari 2009, 6 maart 2009 en 25 maart 2009

gelet op artikel 75, lid 5 en 6, onderdeel c, van de Flora- en faunawet

Verleent hierbij aan:	V.O.F. Lovenen
Adres:	Zwolseweg 1
Postcode en woonplaats:	7731 BC OMMEN
Voor het tijdvak van:	15 juni 2009 tot en met 14 juni 2014

ONTHEFFING

FF/75C/2009/0032

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het beschadigen, vernielen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project 'Arnhemse Straat te Leuvenheim' in de gemeente Brummen. Het plangebied betreft de hoek van de Arnhemsestraat en de Metelerkampweg te Leuvenheim, één en ander zoals weergegeven op de afbeeldingen op de pagina's 1 en 3 van de bij de aanvraag gevoegde 'Projectomschrijving Arnhemsestraat te Leuvenheim' van 22 januari 2009.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden verbonden:

Algemene voorwaarden

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
2. De ontheffing geldt alleen voor de uitvoering van de werkzaamheden, zoals vermeld in de projectomschrijving voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. V.O.F. Lovenen (hierna te noemen: de ontheffinghouder) dient onverwijld contact op te nemen met Dienst Regelingen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorwaarde 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar Dienst Regelingen te zenden.

Specifieke voorwaarden

7. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoensactiviteiten van de gewone dwergvleermuis, om verstoring in de meest kwetsbare perioden te voorkomen.

8. Het verwijderen van bomen langs de vliegroute dient in de overwinteringsperiode van de gewone dwergvleermuis te gebeuren. Deze periode loopt globaal van half november tot en met maart. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige¹ op het gebied van vleermuizen.
9. Er dient een nieuwe boomsingel gerealiseerd te worden op de plek van de huidige vliegroute. De afstand tussen de boomkruinen mag bij de nieuw te planten boomsingel niet meer bedragen dan 15 meter.
10. De kap en herplant dienen in hetzelfde winterseizoen plaats te vinden. De singel dient meteen geschikt te zijn als vliegroute voor de gewone dwergvleermuis. Om dit te bewerkstelligen dient gebruik te worden gemaakt van leibomen of dient er herplant plaats te vinden van de grotere bomen (circa 5 meter).
11. Indien het niet lukt om een singel te creëren die meteen geschikt is voor de gewone dwergvleermuis, dient tijdelijke compensatie plaats te vinden. Het tijdelijke geleidingselement dient in stand te blijven zolang de compenserende maatregel de functie van vliegroute nog niet kan overnemen.
12. Verstoring door verlichting langs de vliegroute dient te worden voorkomen, door verlichting op deze route achterwege te laten of door gebruik te maken van aangepaste armaturen.
13. Alle bovenstaande maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de gewone dwergvleermuis.

Overige voorwaarden

14. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorwaarden.
15. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker twee maanden voor het verstrijken van deze termijn een verlenging aan te vragen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
16. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorwaarden is Dienst Regelingen, Postbus 19530, 2500 CM Den Haag.

Den Haag, 1 mei 2009

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit,
voor deze,
de teammanager uitvoering Dienst Regelingen,

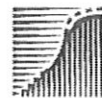

B. Kluivingh - Deetman

¹ Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging VZZ, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Meldingsformulier start werkzaamheden

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

Ontheffing Flora- en faunawet, artikel 75, lid 5 en lid 6, onderdeel c

Gegevens verleende ontheffing

Aanvraagnummer FF/75C/2009/0032
Project Arnhemse straat te Leuvenheim
Ontheffingsperiode 15 juli 2009 tot en met 14 juli 2014
Naam ontheffinghouder V.O.F. Lovenen
de heer A.J. Kleinjan
Adres Postbus 170
Woonplaats 7730 AD OMMEN

Gegevens werkzaamheden

Contactpersoon uitvoering werkzaamheden .....

Telefoonnummer (vast) .....

Telefoonnummer (mobiel) .....

Locatie(s) werkzaamheden .....

Datum gereedkomen compensatiemaatregelen .....

Datum start werkzaamheden .....

Overzicht planning werkzaamheden .....

.....

.....

.....

.....

.....

*Dit formulier dient zodra de aanvang van de werkzaamheden bekend is
te worden ingediend bij Dienst Regelingen!*

Retouradres

Dienst Regelingen
Postbus 19530
2500 CM Den Haag
Fax: 070-3786139
Email : ffwet@minlnv.nl